

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) Ing. K. Ch., b) D. Ch.**, zastoupených JUDr. Sylvou Rychtalíkovou, advokátkou, se sídlem Kodaňská 521/57, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) město Strakonice**, se sídlem Velké náměstí 2, Strakonice, **2) L. K.**, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. února 2013, č. j. KUJCK 806/2013/OREG, sp. zn. OREG/28375/2012/jacai, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. srpna 2013, č. j. 10 A 32/2013 - 35,

takto:

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. srpna 2013, č. j. 10 A 32/2013 - 35 a rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 5. února 2013, č. j. KUJCK 806/2013/OREG, sp. zn. OREG/28375/2012/jacai, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti celkem 32 456 Kč k rukám zástupkyně žalobců JUDr. Sylvy Rychtalíkové do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.
- III.** Osobám zúčastněným na řízení **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Podstatou případu je nesouhlas žalobců s tím, jakým způsobem jejich soused [osoba zúčastněná na řízení 2)] realizoval dopravní napojení své novostavby rodinného domu na místní komunikaci. Žalobci nejsou sice mezujícími sousedy, jejich pozemek a stavba však přiléhají k nepojmenované uličce spojující ulice Lesní a Ptákovickou ve Strakonících, do níž stavebník situoval vjezd ke své novostavbě. Žalobci byli sice účastníky územního řízení, uvádějí však, že trasa dopravního napojení nabyla definitivní podoby až v řízení stavebním, kde již za účastníky

příbrání nebyli, a účastnická práva jim žalovaný nepřiznal ani poté, co podali odvolání. Vývoj kauzy byl přitom následující.

[2] Městský úřad Strakonice (dále též „stavební úřad“) vydal dne 10. prosince 2003 rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu a přípojek inženýrských sítí (dále též „územní rozhodnutí“) na pozemcích p. č. 320/212, p. č. st. 506 a p. č. 320/1 v k. ú. Přední Ptákovice (pokud budou v dalším textu uváděna parcelní čísla, jedná se o totéž katastrální území). Žadateli byli manželé K., přičemž paní L. K. je v nynějším soudním řízení osobou zúčastněnou na řízení 2). Proti umístění stavby podali námítky žalobci jako sousedé a účastníci řízení, přičemž namítali především nedodržení zásady zastavěnosti podle původního urbanistického plánu. Tuto námítku stavební úřad zamítl, žalobci se proti územnímu rozhodnutí neodvolali, takže nabylo právní moci.

[3] Dne 25. března 2004 vydal stavební úřad pod č. j. SÚ/254/258/04/Kr stavební povolení k výše uvedené stavbě rodinného domu, včetně napojení na stávající inženýrské sítě, oplocení pozemků a provedení komunikačního připojení nemovitosti na místní komunikaci Lesní (dále též „stavební povolení“). Žalobce stavební úřad do řízení jako účastníky nepřibral a stavební povolení jim nedoručil. Stavba byla dokončena v roce 2010 a zkolaudována rozhodnutím ze dne 18. listopadu 2010 č. j. SÚ/1415/1415/09/Kr (dále též „kolaudační rozhodnutí“). Stavebníci upustili od záměru oplotit pozemek a dokončen nebyl v době kolaudace ani zpevněný sjezd z rodinného domu na místní komunikaci. Pro jeho dokončení stanovil stavební úřad lhůtu do konce roku 2010. Dne 24. června 2011 pak stavební úřad vydal stavebníkům souhlas s umístěním stavby bazénu na jejich zahradě a k oplocení jejich pozemků (včetně vjezdové brány).

[4] Dne 6. května 2012 se v souvislosti s prováděním stavby oplocení obrátili na stavební úřad žalobci a požádali o provedení kontrolní prohlídky stavby. Jednu z jejich výhrad představovala též námítka, že stavebník místo přímého výjezdu ze svých pozemků na ulici Lesní, jak bylo stanoveno v územním rozhodnutí, situoval svá vrata směrem k domu žalobců, a to do spojovací uličky mezi ulicemi Lesní a Ptákovická. Tato spojka sloužila dosud pouze pro pěší a teprve stavebník ji začal stavebně uzpůsobovat pro provoz motorových vozidel vybetonováním nájezdu z ulice Lesní. Stavební úřad kontrolní prohlídku provedl, ale kromě toho, že sjezd z pozemku stavebníků na pozemek p. č. 320/1 stále není stavebně dokončen (zpevněn), žádné jiné závady neshledal. Žalobci adresovali dne 26. června 2012 nadřízenému Krajskému úřadu Jihočeského kraje (dále též „krajský úřad“) stížnost na postup stavebního úřadu a dožadovali se účasti v proběhnuvším stavebním řízení. Krajský úřad odpověděl, že napojení nemovitosti stavebníků na ulici Lesní skrze spojovací uličku mezi ulicemi Lesní a Ptákovická je v souladu se všemi vydanými rozhodnutími a že pokud vlastník domu užívá k jízdě motorovým vozidlem též tu část spojovací uličky, která vede směrem na ulici Ptákovická, je třeba to řešit s úřadem oprávněným k regulaci dopravy dopravním značením. Požadavek žalobců na dodatečné přiznání účasti ve stavebním řízení krajský úřad odmítl s tím, že jejich práva nebyla stavebním povolením přímo dotčena.

[5] Dne 2. listopadu 2012 podali žalobci stavebnímu úřadu odvolání proti stavebnímu povolení. Žalovaný Krajský úřad Jihočeského kraje vyhodnotil ve svém rozhodnutí označeném v návěti tohoto rozsudku podané odvolání jako nepřipustné, neboť žalobcům podle jeho názoru ve stavebním řízení nepříslušelo postavení účastníků řízení. Žalovaný uvedl, že účastenství žalobců v územním řízení nemusí nutně znamenat jejich další účastenství v řízení o stavebním povolení. Okruh účastníků řízení není shodný v jednotlivých navazujících druzích řízení, okruh účastníků stavebního řízení je podle žalovaného oproti územnímu řízení zúžen. Prováděním stavby nemusí být ve svých klasických právech přímo dotčeni všichni sousedé, kteří v územním řízení postavení účastníka měli možnost uplatnit své námítky. Vzhledem k tomu, že se stavba tohoto rodinného domu nachází v území, kde je souvislá zástavba dalších rodinných domů, je

žalovaný toho názoru, že ani způsobem užívání stavby nemohlo být přímo dotčeno vlastnické právo žalobců k jejich pozemku na stavbě. Žalobci se navíc v průběhu celého stavebního řízení nikdy za účastníky tohoto řízení neprohlásili, resp. nikdy netvrdili, že by jim mělo být postavení účastníka stavebního řízení přiznáno, tedy ani nikdy neuvedli, v čem konkrétně může být jejich vlastnické právo stavebním povolením dotčeno.

[6] Žalovaný se dále vyjádřil k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. února 2009 č. j. 2 As 25/2007-118, v němž jsou stanoveny podmínky, za nichž může dojít k prolomení pravomocného rozhodnutí – uvedené podmínky mohou nastat v případě existence opomenutých účastníků. Žalobcům účastenství v předmětném stavebním řízení přiznáno nebylo, jestliže tedy těmto osobám postavení účastníků v řízení nenáleželo, nelze na ně pohlížet jako na opomenuté účastníky. Z tohoto důvodu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na danou situaci podle názoru žalovaného aplikovat nelze.

[7] Proti odvolacímu rozhodnutí brojili žalobci neúspěšně u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Ten jejich žalobu zamítl v návěti označeným rozsudkem, přičemž se v zásadě ztotožnil s výše citovanou argumentací žalovaného.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[8] Proti výše uvedenému rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) dne 10. září 2013 kasační stížnost. V ní uvádějí, že okruh účastníků územního a stavebního řízení byl v tehdy platném stavebním zákoně z roku 1976 v zásadě totožný, k tomu podpůrně poukazují na možnost spojení územního souhlasu se souhlasem s provedením ohlášeného stavebního záměru podle § 96a nyní platného stavebního zákona. Jakákoliv osoba, která může být vzhledem k charakteru a umístění stavby přímo dotčena na svých právech, je tudíž podle stěžovatelů účastníkem stavebního řízení a je povinností správního orgánu s ní takto jednat. Vymezení okruhu účastníků stavebního řízení nelze ponechat na „uvážení“ stavebního úřadu – takové uvážení, spočívající pouze v tom, že úřad určité osoby jako účastníky neosloví, postrádá jakékoliv písemné odůvodnění. Žalovaný a následně ani soud podle stěžovatelů přezkoumatelným způsobem neodůvodnily, proč by stěžovatelé, ač byli účastníky územního řízení, neměli být účastníky řízení stavebního, a to i s přihlédnutím k tomu, že stavba doznala v tomto řízení změn (umístění vjezdu, oplocení aj.).

[9] Stěžovatelé dále zastávají názor, že žádné zákonné ustanovení neukládá opomenutému účastníkovi povinnost domáhat se aktivně „zahájení řízení“ o svém účastenství ve stavebním řízení. Nicméně i přesto zpochybňují argumentaci krajského soudu ohledně své údajné pasivity v této věci. Soud podle nich nepochopil věcný obsah jejich námitek – dále v kasační stížnosti pak stěžovatelé poukazují zejména na své výhrady k umístění vjezdu ke stavbě z pozemní komunikace, který nevede na ulici Lesní, jak je vymezeno v územním rozhodnutí, nýbrž do spojovací uličky mezi ulicemi Lesní a Ptákovická (na této ulici je dům stěžovatelů). V souvislosti s tím stěžovatelé vysvětlují, že proti územnímu rozhodnutí neměli důvod se odvolávat, neboť jejich námitka v územním řízení se týkala pouze nedodržení zásady zastavěnosti v původním urbanistickém plánu. Z územního rozhodnutí podle nich nevyplývá, že by sjezd měl být umístěn tak, jak jej nakonec stavebníci provedli; v této souvislosti stěžovatelé upozorňují, že předmětem územního rozhodnutí nebyla stavba garáže, z jejíž polohy by bylo možno usuzovat na umístění budoucího vjezdu. Stěžovatelé nevěděli, že probíhá stavební řízení, neměli tudíž důvod se domáhat účasti v něm, a to ani později po vydání stavebního povolení, neboť až do dnešního dne neznají jeho obsah (nebylo jim nikdy doručeno). Jakmile začalo být zřejmé skutečné řešení prováděné stavby, adresovali stavebnímu úřadu své námitky s žádostí o provedení kontrolní prohlídky, poté následovalo odvolání proti stavebnímu povolení.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti omezil jen na stručné a obecné konstatování, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou a napadený rozsudek za správný, proto navrhuje kasační stížnost zamítnout. Osoby zúčastněné na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[12] Věc je třeba posoudit podle právních předpisů účinných v době, kdy probíhalo předmětné stavební řízení. Nejprve je třeba porovnat vymezení účastníků územního a stavebního řízení podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v tehdy účinném znění, a to zejména s ohledem na účastenství vlastníků sousedních pozemků. Citovaný zákon vymezoval v § 34 odst. 1 účastníky územního řízení takto: „*Účastníkem územního řízení o umístění stavby a o využití území je navrhovatel a dále osoby, jejichž vlastnická nebo jiná práva k pozemkům nebo stavbám na nich, včetně sousedních pozemků a staveb na nich, mohou být rozhodnutím přímo dotčena.*“ Účastníky stavebního řízení měli být podle § 59 stavebního zákona, který v odst. 1 písm. b) „*osoby, které mají vlastnická nebo jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, včetně osob, které mají vlastnická nebo jiná práva k sousedním pozemkům a stavbám na nich, a tato práva mohou být stavebním povolením přímo dotčena.*“

[13] Toto porovnání zákonných textů nedává za pravdu stěžovatelům v tom směru, že by okruh účastníků byl ve stavebním zákoně z roku 1976 vymezen totožně pro územní i stavební řízení. Přímé dotčení v právech je naopak u vlastníků sousedních pozemků a staveb vztaženo vždy k obsahu daného druhu rozhodnutí (územní rozhodnutí oproti stavebnímu povolení). Jestliže tedy okruh otázek týkajících se dané stavby, které bude stavební povolení řešit, bude užší (popř. zčásti odlišný) od okruhu otázek řešených v rozhodnutí územním, pak může – přinejmenším teoreticky – dojít k tomu, že i okruh osob dotčených takovým rozhodnutím bude odlišný. Jde totiž o to, zda daná osoba může být na svých právech přímo dotčena řešením těch otázek, o kterých má být v daném řízení rozhodnuto. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne ze dne 12. dubna 2012 č. j. 9 As 78/2011-69: „*Stavební řízení je ... určeno k vypořádání námitek proti projektové dokumentaci či způsobu provádění stavby.*“ Jestliže záležitost, od níž určitá osoba své dotčení na právech dovozuje, ve stavebním řízení není řešena buď vůbec, nebo se již upřesňují pouze stavebně technické detaily, které na práva souseda nemohou mít žádný vliv, nemůže být dáno ani přímé dotčení takového souseda. Samozřejmě při posuzování konkrétních případů je třeba mít na zřeteli, že v pochybnostech je třeba potenciálně dotčeného souseda do řízení přibrat. Obecně je tak až potud argumentace žalovaného a následně krajského soudu přílehlavá.

[14] Problém však je, že ani žalovaný, ani krajský soud se přesvědčivě nevyrovnali s otázkou, zda skutečně územní rozhodnutí vyřešilo všechny otázky, od nichž stěžovatelé odvozují svou procesní legitimaci být účastníky stavebního řízení. V tomto směru jsou obě rozhodnutí nepřezkoumatelná. Krajský soud se ke konkrétním skutečnostem, jež by mohly zakládat dotčení stěžovatelů v jejich právech (zejména k umístění sjezdu ze stavby na pozemní komunikaci) nevyjadřuje vůbec. Žalovaný ve svém rozhodnutí k otázce dotčení uvádí pouze tolik, že stěžovatelé „*nikdy neuvedli, v čem konkrétně může být jejich vlastnické právo stavebním povolením přímo dotčeno.*“ Stěžovatelé však specifikovali otázky, jimiž se cítí být dotčeni (zejména otázku umístění nájezdu k domu stavebníků) ve své stížnosti adresované krajskému úřadu ze dne 26. června 2012, na kterou se žalovaný ve svém rozhodnutí také odvolává, ovšem v jiné souvislosti – podle něj z ní má vyplývat, že stěžovatelé o vedení stavebního řízení věděli. Otázka komunikačního přístupu k domu stavebníků je navíc výslovně zmíněna i v odvolání stěžovatelů ze dne 5. listopadu 2012,

stejně jako nedodržení podmínek územního rozhodnutí č. 3, 8 a 9 (které se týkají výšky stavby a jejího napojení na pozemní komunikaci).

[15] Žalovaný tedy otázky, jež by mohly zakládat dotčení stěžovatelů na právech, ve své argumentaci zcela pominul a tím pádem se ani přezkoumatelně nevyjádřil k tomu, nakolik byly tyto otázky závazně vyřešeny v územním rozhodnutí. Pro tuto vadu měl krajský soud jeho rozhodnutí zrušit. To však neučinil, namísto toho zamítl žalobu s obdobnou nepřezkoumatelnou argumentací jako žalovaný. Krajský soud založil své rozhodnutí zejména na tom, že stěžovatelé se postavení účastníků stavebního řízení včas nedomáhali. Vyšel přitom z toho, že správní orgán vymezí při zahájení stavebního řízení okruh účastníků podle svého uvážení o možnosti přímého dotčení a případným opominutým sousedům nezbyvá, než se postavení účastníků stavebního řízení aktivně domáhat.

[16] Tato úvaha je v obecné rovině správná, až na nevhodné užití slova „uvážení“. Nejedná se zde o správní uvážení v tom smyslu, že by správnímu orgánu příslušelo rozhodnout podle své úvahy o tom, koho z potenciálně dotčených sousedů do řízení přizve a koho již nikoliv (tzv. diskrece). Z kontextu celého rozsudku nicméně vyplývá, že krajský soud hodlal pouze vyjádřit myšlenku, že na počátku stavebního řízení stavební úřad uváží, kdo všechno by podle informací, které má k dispozici, mohl být na svých právech přímo dotčen, a všechny takovéto osoby přizve jako účastníky řízení, neboť jsou účastníky přímo ze zákona (pro správní uvážení zde není místo). Přitom samozřejmě může dojít k tomu, že stavební úřad buď nemá k dispozici všechny informace, nebo udělá ve svých úvahách chybu a určitou osobu, která objektivně na svých právech dotčena být může, neosloví. Taková osoba však zůstává účastníkem stavebního řízení, a jakmile její dotčení vyjde najevo, musí s ní takto správní orgány začít jednat – přibrat ji do řízení, pokud ještě běží, akceptovat její odvolání jako přípustné apod. (srov. k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. března 2009 č. j. 5 As 19/2008-117).

[17] Krajskému soudu lze dát v obecné rovině za pravdu i v tom, že ani podle zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, který byl účinný v době konání stavebního řízení, neměl opomenutý účastník možnost se domáhat nápravy neomezeně, ale pouze v určité lhůtě. Obsáhle a podrobně se otázkám opomenutých účastníků podle předchozí právní úpravy věnoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. února 2009 č. j. 2 As 25/2007-118, publ. pod č. 1838/2009 Sb. NSS (přehledně shrnutí hlavních myšlenek tohoto rozsudku formou přístupnou i laikům lze nalézt v článku Slováček, D. *Opomenutý účastník*. In *Moderní obec* č. 9/2009). Z citovaného rozsudku vyplývá, že vůči účastníkům, kteří se o konání řízení dozvěděli až po jeho skončení, se žádná objektivní lhůta pro napadení rozhodnutí odvoláním neuplatní. Opomenutý účastník však musí podat odvolání v subjektivní tříměsíční lhůtě poté, co seznal s dostatečnou jistotou obsah vydaného rozhodnutí (kdo a kdy jej vydal, identifikaci rozhodnutí, jak rozhodnutí zasahuje do jeho práv). Tehdy totiž podle citovaného rozsudku nastává fikce oznámení rozhodnutí.

[18] Krajský soud se však otázkou, kdy se stěžovatelé o stavebním řízení, resp. o vydání stavebního povolení a jeho obsahu dozvěděli, vůbec v odůvodnění svého rozsudku nezabýval. Také vývody žalovaného v tomto směru jsou nepřesvědčivé, neboť nepředkládá jediný důkaz o tom, že by se stěžovatelé s obsahem stavebního povolení seznámili a kdy se tak stalo. Z výše popsaného vývoje kauzy je naopak zřejmé, že ačkoliv od vydání stavebního povolení uplynula řada let, stěžovatelé se o něm vůbec nemuseli dozvědět, neboť stavebník začal svou stavbu realizovat pravděpodobně až v roce 2010 a ještě při kontrolní prohlídce dne 5. června 2012 konstatoval stavební úřad, že sporný sjezd dosud není dokončen. Není tak nikterak vyvráceno tvrzení stěžovatelů, že obsah stavebního povolení dosud neznají a že se začali proti svému opomenutí jako účastníků stavebního řízení bránit, jakmile začalo být přímo v terénu

patrné, jakým způsobem zasáhne realizovaná stavba do jejich práv. Takovým důkazem zřejmě nemůže být podání jednoho ze stěžovatelů ze dne 26. června 2012 adresované krajskému úřadu, v němž uvádí: „*Ze spisu vyplývá, že účastníkem jsem se písemně prohlásoval, přičemž stavební úřad tyto mé podněty naprosto ignoroval.*“ Není zřejmé, jaký spis a jaká písemná podání má účastník na mysli. Samozřejmě pokud by bylo ze spisu ke stavebnímu řízení na předmětnou stavbu prokázáno, že stěžovatel se domáhal postavení účastníka stavebního řízení, avšak poté věc ponechal nedořešenou, mohlo by to představovat speciální situaci. Lze si pak představit subtilní úvahy o tom, zda výše uvedený rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu publ. pod č. 1838/2009 Sb. NSS na tento případ dopadá či nikoliv, zda tedy stěžovatelé vskutku mohli podat odvolání, příp. návrh na obnovu řízení, v jaké lhůtě a od kdy se tato lhůta počítá, či zda naopak jediným prostředkem nápravy, který jim právo přiznávalo, bylo domáhat se vydání rozhodnutí o svém účastenství cestou ochrany proti nečinnosti apod. Jak už ale bylo výše řečeno, tyto úvahy se mohou dostat na řadu až poté, co bude zodpovězena otázka, zda stěžovatelé materiálně byli účastníky stavebního řízení.

[19] Z výše uvedených důvodů nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než zrušit napadený rozsudek a to společně s rozhodnutím žalovaného, neboť již v řízení před krajským soudem byl pro takový postup důvod. Žalovaný tak bude muset o podaném odvolání stěžovatelů znovu rozhodnout. V první řadě si bude muset ujasnit, zda stěžovatelé účastníky stavebního řízení být měli, resp. zda mohli být přímo dotčeni ve svých právech vydaným stavebním povolením. K tomu je potřeba, aby si žalovaný nejprve u každé z věcných námitek stěžovatelů položil otázku, zda se daná záležitost jejich práv vůbec dotýká (lze se tak například ptát, jakým způsobem se může práv sousedů dotknout použitá krytina střechy). V případě kladné odpovědi je nutno se dále ptát, zda se daná otázka neřešila již v územním řízení a případně s jakým výsledkem (z hlediska umístění vjezdu ke stavbě nutno poznamenat, že za výsledek územního řízení je třeba považovat nejen samotné územní rozhodnutí, ale též ověřený situační výkres, popř. jinou ověřenou stavební dokumentaci). Jestliže i poté zůstanou nějaké skutečnosti, které zakládají přímé dotčení práv stěžovatelů, nebyly vyřešeny v územním řízení a byly předmětem řízení stavebního (v této souvislosti je třeba připomenout, že například změna formy oplocení byla schválena samostatně formou souhlasu s ohlášením stavby), bylo by možno konstatovat, že stěžovatelé se ze zákona stali účastníky stavebního řízení a byli jako účastníci opomenuti. Teprve pak by se otevíral prostor pro provádění důkazů ohledně toho, zda stěžovatelé uplatnili svá práva včas, zejména zda a kdy se dozvěděli o konání stavebního řízení, příp. seznali s dostatečnou jistotou obsah napadeného stavebního povolení.

[20] Nejvyšší správní soud shrnuje, že jestliže všechny otázky, které zakládají přímé dotčení práv vlastníka sousedního pozemku, byly beze zbytku vyřešeny v územním řízení a ve stavebním řízení nedozná toto řešení žádných změn, pak není důvod přibírat takto dotčeného souseda jako účastníka do stavebního řízení. Ochranu jeho práv totiž v takovém případě dostatečně zajišťuje jeho účast v řízení územním. Naopak pokud dotčení práv souvisí se skutečností, která byla poprvé řešena teprve ve stavebním řízení nebo která oproti územnímu rozhodnutí doznala ve stavebním řízení podstatných změn, je třeba souseda do stavebního řízení přizvat jako účastníka; jinak půjde o účastníka opomenutého. Jelikož žalovaný ani krajský soud otázku přímého dotčení stěžovatelů na jejich právech umístěním sjezdu, provedením oplocení a dalšími skutečnostmi, které stěžovatelé namítali, vůbec věcně neřešily a jelikož jejich závěry o pozdním podání odvolání z hlediska dosavadních skutkových zjištění nemohou obstát, zrušil Nejvyšší správní soud jejich rozhodnutí, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku, a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Náklady řízení

[1] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí rozhodnout též o náhradě nákladů celého soudního řízení. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelům náleží náhrada za uhrazený soudní poplatek v řízení před městským soudem dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, položky 14a bodu 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků, ve výši celkem 6 000 Kč (2x 3 000 Kč). V řízení před Nejvyšším správním soudem stěžovatelům náleží náhrada za uhrazený soudní poplatek za kasační stížnost dle položky 19 sazebníku, ve výši 10 000 Kč (2 x 5 000 Kč). Celkem za soudní poplatky tedy stěžovatelům náleží 16 000 Kč.

[2] Stěžovatelé byli ve správním řízení a v obou stupních zastoupeni advokátkou. Pokud jde o úkony právní služby, soud vycházel ze skutečností zjevných ze soudního spisu. Za zastoupení v řízení před městským soudem přísluší odměna za tři úkony právní služby: převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], sepsání žaloby a replika k vyjádření žalovaného [písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za zastoupení v řízení před Nejvyšším správním soudem přísluší odměna za jeden úkon právní služby, a to sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Celkem jde tedy o čtyři úkony právní služby. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, v platném znění, 3 100 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k ní v obou případech přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů. Právnímu zástupci tedy náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč za každý úkon právní služby, celkem tedy 13 600 Kč. Protože zmocněná advokátka je registrována jako plátce daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o 21% daň, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, na celkovou částku 16 456 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. března 2014

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu